

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. február 9

Csütörtök.

XXIV évfolyam. 12 szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyszám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes kinyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyiltér sora 30 fillér.
A hirdetmények a nyiltérek díja előre fizetendő.

A baj gyökere.

Mindenütt általános bámulatot keltett a parlamenti választások eredménye, nem csak a belföldön, hanem a külföldön is. Aki most azzal diecseszkiz, hogy ezt az eredményt előrelátta, az csak a saját hiúsága kedvéért feláldozza az igazságot. De minden meglepő esemény után legalább az okokat szokás kutálni, melyekből ez az esemény fakadt. Mert így esetleg megkaphatjuk a védelmi intézkedéseket az ismétlődés ellen. Mennyire gondolnak Magyarországon a mostani pártsoportokra való tekintettel védelmi intézkedésekre, az egyelőre méltán vitatlanul maradhat. Ami azonban a választások eredményének okait illeti, el kell ismerni, hogy a filusi nép, melyre a népiskola még nem hatott felvilágosítólag, könnyen hisz a meglehets merész és esztelen elbolondításnak, ha csak lehetőleg nagy, ámbar soha nem teljesíthető ígéreteket tesznek neki s nagy előnyökkel kecsegtetik.

De másként áll a dolog a városi lakosságnál. Ez alkotja bizonyos mértékben a liberalizmus főbőrségét úgy közjogi, mint szociálpolitikai tekintetben. És mégis a városi lakosság csodálatosan nagy mértékben hozzáférhetőnek mutatkozott ama pártok csábításainak, melyek ellenségesen állnak

szemben a 67-iki kiegyezéssel. De ennek meg van a maga históriája, melyet már számokban lehet kifejezni. Csak azt kell figyelembe vennünk, hogy a szabadelvű párt az 1901. évi választások előtt még 320 tagból állt, hogy e választások után 270 főre esett vissza, most meg éppen 155 emberre olvadt össze, holott ugyanazon idő alatt a függetlenségipárt 67 főről 94-re, azután 120-ra, most meg 170-re. Ezt az időt pedig a mindenkori kormányok ama kísérletei töltötték ki, hogy egy közös vámtarifát érjenek el és megszavaztassák a kiegyezést Ausztriával. A magyar parlament kész is volt teljesen mindeme akciókra és mikor a Bánffy elleni obstrukció 1899-ben győztes lett, senki sem gondolt arra, hogy a 67-iki kiegyezés alapját el kell hagyni.

De az osztrák parlamentben egészen másképp állt a dolog. Az 1892. év április havától ott más nem volt, mint csak botrányok, a legvadabb és legfrivolabb obstrukciót üzték és az obstrukció pártok mindegyike iparkodott lehetetlenné tenni a Magyarországgal való kiegyezés tárgyalását. Odaát történtek tehát a 67-iki kiegyezés legerősebb megrázkodásai! Nekünk itt Magyarországon tünnünk kellett, hogy az osztrákok a reájuk nézve is érvényes törvényeket nem tisztelték, hogy kereskedel-

met, forgalmat s minden vállalkozási szellemet nálunk is megbénítottak, hogy gazdasági és ezzel nemzeti fejlődésünket ez egész idő alatt megakasztották, sőt veszélyeztették. Onnan átról semmi egyebet sem hallottunk, mint ellenségeskedést, gyalázást és e kiáltást: el Magyarországtól. Nálunk iparkodni kellett, hogy e viszonyokhoz illeszkedjünk, legalább szellemileg készültünk a különválásra, és miután ezenfelül ipari törekvéseinknek, melyek kivált a városokban érvényesültek, a külön vámtérület előnyösebbnek látszott, mint a közös, csak magától érthető, hogy, ily viszonyok közt egész Magyarországon megdagadtak ama áramlatok, melyek a gazdasági elkülönítéshez visznek. És ha ezenfelül figyelembe vesszük, hogy a kormányok, nehogy a nemzet bosszuságát elmérgesítsék, a korona kegyétől folyton nemzeti engedményeket kértek, — könnyen meg lehet érteni, hogy most, mikor a nemzetnek akaratát kellett nyilvánítania, ez az akarat a választások eredményében ilyen kifejezésre talált.

Ezekből következik, hogy voltaképpen hol kell hozzáfogni a zavaros helyzet orvoslásához, — zavaros azért, mert a nemzetközi kötelezettségek folytán a közös vámtérületnek még legalább 12 évig fenn kell állnia, mielőtt az új többség program-

T Á R C A.

Az orosz—japán háború.

Irta: Révész Cyrill.

X. A téli hadjárat.

Most van évfordulója azon híres és emlékeztető, hirtelen támadásnak, melyet a japán hadi hajók a kelet ázsiai vizeken a port-arthuri kikötőben horgonyozó orosz flotta ellen intéztek és a mely támadással megindult a világ történelem egyik legnagyobb és legvérengzőbb háborúja.

Az 1904. febr. 8. és 9-ike közötti éjjelen megindult hadjáratnak első éve a japánoknak nyújtotta a győzelmi babért úgy szárazon, mint vizen. A keleti szigetvilág ismeretlen népe leverte Európa és Ázsia legfélelmetesebb és eddig legbatalmasabbnak hirdetett nagyhatalmát, Oroszországot. A győzelmek hosszú sorát ismerik az olvasók, melyeknek fénylő pontja Port Arthur megvétele. Most újból dul a harc a szárazon; már is új diadalt jelentenek a távirók. Nem lesz tehát érdektelen felujtani azon eseményeket, melyek a tél folyamán a mai napig a harc téren lefolytak.

A liaojangi csata után elmúlt egy egész hónap a mandzsuriai harc téren, míg ezt a nagy emberáldozatokkal járó összecsapást mind a két hadakozó fél kitudta heverni.

A japánok és az oroszok ezen idő alatt kiegészítették megritkult soraikat, eltemették az elesett harcosokat, a sebesülteket elszállították, beszerezték az új élelmet és lövészert és bár lassan, de mély megfontolással új hadi rendbe, új hadállásokba vonultak.

A győztes japán tábor Liaojang birtokában könnyedén pótolta a hosszas harc utáni hiányokat oda-házáról. Ezen várostól a tengerig és le Port-Arthurig övék volt a vasút és az inkai kikötőbe hajón szállított pótlékot hamar vonták magukhoz az üzembe hozott régi vasuton.

Az oroszok táborra, mint szétriasztott nyáj, csak lassan ocsudott fel a súlyos vereségből. Örövendett a muszka tábor, hogy nem pusztult el a Taicheo vizének hullámaiban, mert a „gondos” fővezér Kuropatkin jókorán rendelte el a „győztes” visszavonulást.

Először Mu denen tülra vonultak Tielingig, ahol a mandzsuriai hegyvidék síkságba olvadt át; itt megerősítették a szorost, de a mint látták, hogy Ojama nem üldözi őket, Mukden körül megállapodtak, sőt a hátvédő utolsó hadoszlopok még fel sem vonultak a mandzsui fővárosig, hanem ettől délre a Hun folyó jobb partján sáncolták el magukat és ezen elhelyezkedés közben ők is éjszak felől Karbinból a támadt nagy hiányokat kijavították emberben, állatban, ágyuban, lőszerben és élelem dolgában egyaránt.

Ezen rendezkedés folyamán azonban a japán tábornokok úgy helyezkedtek el az orosz sereg kö-

rül, hogy az oroszok ugyancsak oly szorult helyzetbe kerültek Mukden mellett, mint néhány héttel ezelőtt Liaojangnál.

A bekerített orosz haderő már Mukdent is ki akarta üríteni és a japánoknak átengedni, mikor a cártól parancs érkezett, hogy meg kell támadni a japánokat és nem szabad ezt a nagyvárost kényelmes téli szállásul átengedni az ellenségnek.

Kuropatkin ez a felsőbb akarat rábirta azután a támadásra, melynek célja az lett volna, hogy Mukden megmaradjon és győzelem esetén a Port-Arthurba szorult muszka katonákat és hajókat is szabadítsa fel az orosz éjszakai sereg.

Növelte ezen elhatározást az is, hogy az oroszok már az ámbeli tulsulyban is voltak a japánok felett és azért október 2-án nagyhangu kiáltvány jelent meg Kuropatkin hadiszállásáról, mely tudtul adja merészen és büszkén a japánoknak és az egész világnak, hogy most már támadólag fogja az orosz hadsereggel a háborút folytatni és az utolsó emberig harcolni; leveri a japánokat és hamar befejezi a hadjáratot.

Csak hogy nem úgy történt, a mint tervelték a muszkák a dolgot. A támadás bejelentése után a japán fővezér: Oyama rögtön vissza felé kezdte vonni ezeket a csapatokat, melyeket a bekerítésre előre tolt Mukden közelébe és kedvező hadállásban a helyzetnek megfelelően várta a támadást.

Hadseregének közepe Jantaj vasuti állomásra támaszkodott a jobb szárny a jantai szénbányák felé a Taitze folyóig nyúlt le, a balszárny a Hun

ját realizálni lehetne. Ha Ausztriában jobb lesz a helyzet, honnan az obstrukció legundokabb módjait is vették a mi obstruktoraink, ha az osztrák parlament tartósan munkaképes lesz és munkaképességét a két állam közösségének tiszteletében és a kiegyezés iránt való barátságos érzelemben is kimutatja, akkor nálunk is lehetőleg gyorsabban el fog következni a megnyugvás és a tárgyilagos ítélet az adott viszonyok fölött.

A helyzet. Gróf Andrássy Gyula tegnap bár Bánffy Dezsővel és Wekerle Sándorral konferált.

A „Magyarország” közlése szerint eddig az aradi, bihari, beregi, temesi, marosvásárhelyi, szegedi, szathmári, veszprémi, szabadkai, békési főispánok lemondottak állásaikról és a nyitrai, baranyai, bácsi, barsi, borsódi, gömöri, debreczeni, hevesi, honti, szolnoki, komáromi, mosonyi, nógrádi, pozsonyi, soproni, szolnokibokai, szilágyi, tolnai, trencséni, urgi és vasmegyei főispánok is készülnek lemondani.

Politikai helyzet. Gróf Andrássy Gyula múlt szombat óta a király megbízásából állandóan tárgyal a pártok vezetőivel, de tárgyalásai eredményre még nem vezettek.

A függetlenségi párt ragaszkodik álláspontjához, hogy a kormányzatban az őt számaránya szerint megillető mértékben kíván részt venni.

A Gróf Andrássy által kilitásba helyezett eredményeket nem találják kielégítőnek.

Másfelől azt az értesítést kaptuk, hogy Andrássy Gyula gróf már szerdán Bécsbe utazott volna, mert küldetése sikerült. Sikerült pedig a híradás szerint a grófnak a szabadelvű párt kihagyásával koalíciós többséget teremtenie, amely baloldali koalícióból alakíthatja meg kormányát. Ez a kormány, így folytatja ezt a forrás, átmenti kabinetjelleggel bírna csupán, abból a végből, hogy a legszükségesebb törvényjavaslatokat a parlamenttel letárgyalassa. Ellenértéke ennek a választási reform, a cenzus leszállításával, a kerületeknek arányosabb beosztásával és községenként való titkos szavazással. Amikor pedig a parlament ugy ösztájtban ezzel végzett, már a reformált választási törvény alapján új választásokra kerülne a sor. Ami pedig a gazdasági kérdést illeti, függetlenségi pártban az önálló vámtarék ellenében nem zárkózának el az elől, hogy a mostani ujonclétszámot huszezer emberrel emeljék.

Véleményünk azonban ezúttal ennek dacára is abban összegeződik, hogy a tárgyalások nincsenek befejezve, sőt a magában a helyzetben rejlő nehézségek ma sem csökkentek egy szemernyivel sem.

folyóig ért és Csantau volt a végső pont, a hol már érintkezésbe jutott az orosz előőrskkel a japán haderő.

Kuropatkin generális, bár tudta, hogy a harcok helyzet reá nézve kedvezőtlenül megváltozott, még is egész seregével átkelt a Hun folyón és délnek kezdett nyomulni október 7-én, öt nappal a híres kiszólás után. Ez az idő elég volt a japánoknak arra, hogy jól felkészülve várhatták a támadó Kuropatkit, aki két irányban támadta meg a japánokat, Jantaj mellett a központon és Pönzikunál a jobbszárnyn a szénbányáktól keletre és e támadás célja volt a Taitze folyó balpartján előre nyomulva Liaojangnál egymással egyesülni és ezen elvesztett várost visszavenni. Az igazi harc okt. 9-én vette kezdetét, de az orosz támadás kudarcot vallott úgy Jantajnál, mint Pönzikunál úgy, hogy az orosz fővezér újra itt is a bekerítés veszedelmébe került és ezért a megüszult terv után rettenetesen vérengző esaták közepette okt. 10., 11., 12., 13. és 14-én iszonyu nagy veszteségek árán Sahöpuhoz vonult vissza, átkelt a Saho folyón, mely a Hun folyó egyik mellékveze és itt újra rettenetesen véres ütközet keletkezett október hó 16-án és 17-én. A japánok azt hitték, hogy a hét napon át tartott vérfürdő elgyengítette a muszkákat, de csalódtak és ezért Sahöpunál újra a legelkeseredettebb dühhöz rohantak az oroszokra és a legvakmerőbb képzeletet is fölulmuló vérengzéssel vívták meg a harmadik győzelmet is a vitéz japán harcosok.

Jantajt, Pönzikut és Sahöput nem

A „Székelymentésről.”

Kézdivásárhely, 1905. febr. 5.

A „Székelyföld” 9. számában január 29-én megjelent ezen cím alatt egy cikkely „Pál István” aláírással.

Pál István nevű egyén sok van a székelyföldön, de nekem úgy tetszik, hogy ama nevet egy tekintélyes, egyháziért és a székelyföld, — de különösen Hiromszék érdekeiért működő tiszteletre méltó egyén is bírja. Miután állását nem jelezte, ergedje meg, hogy csak nevével fogva címezzük.

Igaz van a cikkely írójának, hogy a sok székelymentési akciónak ered nényét hiába lesi. Mások is így vannak vele. Nincs annak még idáig semmi eredménye, nem is lesz legalább — „egyhamar.”

Szomorú látvány, lehet ismerni, hogy a kézdívásárhelyi mindkét hírlapnak Kádár Ákos tkvi. bíró ur a „legszorgalmasabb” munkatársa. Dehát Uram Isten! — erről ő nem tehet, sőt azok sem, kik őt e munkára „inspirálják.”

Azt sem tagadhatni, hogy az ingatlanokra gyakori az árverés elrendelése, de hát nem mindenik hirdetésből lesz árverés. Ezt az eljárást az ügyvédek felhasználják a végett, hogy a követelést valahogyan az adóstól kiszorítsák. Az ügyvéd ingatlanokra azért visz inkább végrehajtást mert azokat nem lehet oltikkasztani. Ingókra vezetett végrehajtásnál igen gyakori eset, hogy a mikor a végrehajtó kiszáll, azok nem találhatók, és ez által is csak a költségek szaporodnak.

Jog elv: a ki adós, az fizessen. — Ezt el kell ismerni a cikkíró urnak is.

Azt is serelemezti cikkíró ur hogy aki nem akar vagy nem tud fizetni, annak miért hiteleznek?!

A mikor valaki pénzt kölcsönöz, honnan tudhatni előre, hogy ez nem tud, vagy nem fog akarni fizetni. Dehát székelymentés az, hogy egyik székely megegye a másik székely vagyonát? egyik székely kölcsönrel kisegíti a másikat és a mikor a határidő lejár, hát — székelymentés címén, — hagyja az adósnak a pénzét?!

Az Erdélyi Róm. kath. Státusnak, egyes egyházaknak s mindenféle intézményeknek stb. stb. tömörked pénze van elhelyezve a székelyföldön. A cikkíró ur szerint ezen intézetek helytelenül járnak el midőn ügyvédjüket ezen pénzek felhajtásával bízzák meg. Pedig ezen perekben is Kádár bíró sokszor beáll a „Székely lapok” munkatársának

A cikkíró ur hivatkozott kuncerét esetre. Ezen eset egy szentkatolnai székely ember vagyonára vonatkozik. Lehetséges, hogy cikkíró ur érdekelte is van benne.

felejtik majd el az oroszok még odahaza sem soha, a mikor majd a béke idejében rá fognak gondolni az első nagy támadásra. A veszteségek mindkét részről igen nagyok voltak; a 10 napig tartó véres esata végre kimerítette a két ellenfélt és a Saho partján kölcsönös pihenőt engedtek egymásnak minden fegyverszünet kötése nélkül. Oyama jelentése szerint 13,333 oroszot temettek és égettek el máglyákon a japánok, akik a esatát urai maradtak, a sebesülteket pedig hosszú vonatok szállították el Mukden felé, Karbinba és tovább az orosz Sibiria bensejébe.

A japánok veszteségét nem lehet tudni, mert ők erről nem írnak, de tény, hogy Tokióban nem tudtak örvideni a visszaverés nagy diadalának, mert oly sok és nagy áldozatba került a győzelem, hogy általános megdöbbenés és bánat fogta el a japánokat is.

Sok ezer kitűnő harcost vesztettek el, de a a tulajdonképeni terv, az orosz hadsereg bekerítése nem sikerült; nem foglalták el a japánok Mukdent sem, amely pedig jó és kényelmes téli szállásul kínálkozott volna.

Beállott a tél és a nagy hideg ott találta a japán haderőt a mandzsuriai keleti magas hegyek között. Mivel a muszka tábor nem mozdult a Saho partjáról, sőt a hadállásokat oly hatalmasan meg erősítette, hogy a japánok nem is gondolhattak azoknak a megtámadtatására — a japánok is elsáncolták és megerősítették elfoglalt állomásait.

(Folytatása következik.)

Ama székely ember 3 rendbeli adósa a k. vásárhelyi ev. ref. egyh. magtárának; ezen gabonát pedig, vagy kenyérre, vagy vetőmagnak vitte el kölcsön, sőt neki nem lévén valami nagy hitele, vagy nem akarván, hogy a neve mint 3-szoros adós szerepeljen, más neve alatt is vett föl gabonát.

Már most az ilyen megszorult embernek ha a magtár gabonát adott kölcsön kenyérre, vagy vetőmagra még ő lesz hibás azért mert hitelezett annak, kinek ősi székely birtoka van! Mert ha vannak testvérei, rokonai: nem adtak kenyérre, vetőmagra valót.

A könnyelműség a neveléstől is függ és arról senki más nem tehet, legfőkébb csak a környezet.

A székelymentésnek egyik eszköze lenne pl. az is, hogy ama fenti intézmények, egyesületek stb. elengednék ama sok telekkönyvileg bekebelezett követeléseket, de ezt cikkíró ur sem kívánja valószínűleg.

Az elszegényedett nép gyakran ostromolja a takarékpénztárakat és ha nem nyujtnak váltóhitelt, hogyan zugnak! de ezeket a messze távolból látni és hallani nem lehet, oda csak az „utóhangok” az árverési hirdetések jutnak el.

Előismerem, hogy az ügyvédek egy része visszaél hivatásával, mert hallani lehet, hogy 40—50 fillérből 4) — 50 korona költséget esínálnak, de a végrehajtási törvény erre jogot ad. Magam is azt mondom, am több rendben, hogy ily ügyvédi eljárásokkal könnyen meg lehet a székely kérdést oldani és nagyon ingóvá változik az ingatlan, de nem kel elfeledni, hogy a mióta az erdőtörvényt behozták, s mióta a székely 1—2 szál vesszőért 50—100 korona bírsággal sújtják a szolgabírák — ezek még hathatósabban elősegítik a székely kérdést.

Az ügyvéd felelt képviselő, nem a maga nevében perel, tehát ez esetben az ügyvéd hibás nem igen lehet, de ha igaz az az elv, hogy aki tartozik az fizessen, ennél az elvnel fogva nem lehet csodálkozni — hogy 6—10 koronáért az ügyvédek is pörölnek és esínálnak egy rakás költséget s a fél ha nem győzi a fizetést — az sokszor az ő macskaságának is a szüleménye. Ha az ügyvéd a humanizmust teljes mértékben gyakorolja, akkor — mondjuk ki nyíltan — felkopik az állal!

Sokan azt mondják, hogy sok az ügyvéd. Igaz, de a székelynek ez tetszik, hogy válogathasson; jöjjön még 5—6 ügyvéd, lessz annak keresete azonnal.

Rendre járja az ügyvédi irodákat, mindeniknél dolgoztak, és pedig nagy része kontóra, egyiknél sem fizet s aztán mindenik perli a költségért s így adnak Kádár bíró urnak munkát. A székely nép egy része — mondjuk ki — egy kissé elvadult, könyörtelen, nem elég az, hogy az ügyvéd a perköltségek szaporításában kellelőleg megteszi kötelességét, miután felek még jobban uszítják arra az ügyvédjüket. Olyan nyilatkozatot is hallottam, hogy „no engem X. Y. ügyvéd jól megnyuzott, én is oda viszem a peremet, hogy adósmat is éppen úgy nyuzza meg, mint engemet megnyuzott!”

Egyik baj, hogy az ügyvédek annyira elszaporodtak, hogy egy ilyen kis városban, mint a miénk, 11 ügyvéd van. Ezeknek pedig meg kell élniük. „Élni csak kell” mondja a közpádbeszéd. Az éhes farkasok, ha rárohannak a juh nyájra és ha különösen még sokan is vannak, ezek bizony életmentést nem igen követnek el!

Az igazságügyi kormányzat leghibásabb. Miért nem korlátozza az ügyvédek számát, miért engedi meg, hogy annyi ügyvéd vesse magát a népre?!

Ha a közjegyzői rendszert tudta érvényesíteni és egy közjegyző pl. Kézdivben elvégzi a teendőket, mért ne lenne elég ide pl. 4—5 ügyvéd, hogy válogatni is lehessen.

Aki egyszer ügyvédi oklevelet nyert, abban meglehetne épen úgy bízni, mint a kir. közjegyzőben. Állapíttassék meg a tarifa minden egyes ténykérdésnél, akkor ha nem is sok, de legalább biztos volna díjazása. Azért a felek külön díjgyezék iránt szerződhetnek különös ügyekben.

Nincs az a neme a kijátszásnak, a tagadásnak, a tartozás kifizetése alól kibujni akarásnak, melyet a nép meg nem kísérel.

Ezért a sok per.

Régebben, ezeltől 20—25 évvel volt Kézdivásárhelyen 4—5 ügyvéd, ezek összesen 8—10 ezer forint kaphattak, de most körülbelül 70—80 ezer forint

fizet a székely nép az ügyvédeknek csak itt Kézdi vásárhelyen. A többiekéről nem is szólva.

De hát erről maga a nép tehetne:

Nem kell a székelynek olyan enyhe eljárásu ügyvéd, ki kellő mérsékléssel akarja a követelést felhajtani, hanem olyan, kinek eljárása alatt „reeseg, ropog” az ősi székely vagyon.

Kikellene mondani a cikkíró ur szerint a törvényhozásnak, hogy 50 vagy 100 koronán alul aki hitelez, annak elvesz a követelése.

De lehet-e ily törvényt hozni? mi lenne a szegényebb sorsu emberekkel, ha hitelük sem lesz, vagy nem élhetnének vele. Absurdum ilyet gondolni is!

Különbö a törvényhozás most gondol a perrendtartásra és a végrehajtási törvényre — hátha javítani fog az a székely népen is.

Dixi.

Az első táncestély.

A Kézdivásárhelyi „Paedagogiai Társaság” műsoros estelye.

Előkelő nivón álló, művészi tartalomban, szellemenben, sikerben gazdag, kivitelben pompás műsoros estélyről szól ezuttal a farsangi krónika. A művelődés bajnokai, a tudományok csarnokának munkásai, a nemzet napszámosai rendezték ez estélyt, mely mindenekben méltó volt annak rendezőjéhez s a várakozáshoz, melyet a közönség hozzáfűzött.

Azaz, hogy mégsem mindenben. Mert bár gyönyör volt végig tekinteni a megjelent középszámu, de intelligens közönségek, a nagy közönségből bizony mégis sokan hiányoztak, akiket ott kellett volna látni, hiszen ha városunk bármely társadalmi, kulturális, humánus céljáról, intézményéről van szó: a mai est rendezői, a tanárok, a tanítók mindenütt ott vannak, ahol ingyenes munkát kell a köz javára végezni, vagy tiszteletbeli hivatalt kell betölteni; hát ez a lelkes, ingyenes munkásság bizony nagyobb figyelmet érdemelt volna még a közönségnek éppen azon részéről, valamint a szülők részéről is, akik helyesnek, méltányosnak látták távollétükkal tündökölni a paedagogusok estélyéről. Ez a jelenség azonban — melyet felemlíteni elengedhetetlen kötelességünknek tartottunk — csak az estély anyagi sikerére volt kedvezőtlen befolyással, a rendezőkre, a szereplőkre egyáltalán nem s így olyan fényes erkölcsi sikerről számolhatunk be, milyenhez hasonló rége nem örökölt meg a farsangi krónika írója.

A mulatságon — a szép közönség élén megjelent — az egyik védnök: Csánki Gyula, kir. tanfelügyelő Sepsiszentgyörgyről, bájos és szellemes feleségével együtt, kinek szép kis kézi csokorral kedveskedett a rendezőség; a védnökkel jöttek Sepsiszentgyörgyről még Kardhordó László képezői tanár, Csinádi Lajos áll. isk. igazgató, Mihályi Pál polg. isk. tanár s a vidéki tanítóság is több taggal volt képviselve.

Szöke Pista zenekarának nyitányával vette kezdetét 9 órákor a műsor. Gáspár István főgimn. tanár szellemes és humoros felolvasása élénk tapsokat provokált, ugyisintén a Janesó Irén k. a. és Pap Miklós ügyvédjelölt kellemes kettős dalai is jó hatást, újrást arattak.

Hegedűjáték következett ezután. Nagy Dénes főgimnáziumi tanár adta elő Benkő Irénke k. a. diszkrétén finom zongora kísérete mellett a „Repülő fecském”-et; művészi könnyűséggel, magasfoku teh-

nikával, édes gyönyörbe ringatva, elbűvölve, elragadva, természetes, minden pózolás nélküli játékkal a legkritikusabb hallgatót is.

Kun László hangulatban gazdag melodráma: a „Hortobágyon” a műsor egyik legsikerültebb piece volt. A szöveget Jánossy Dezső joggyakor-nok ur produkálta érzéseti, rokonszenves hangjával, gondos műanszírásával érvényre emelve a költői mű ritka szépségeit; Czetz Margit k. a. zongorán, Nagy Dénes tinár hegedűn, finom, diszkrét kísérettel működtek közre a melódia meglepő szép interpretálásában.

S ezzel az utolsó ponthoz jutottunk, a mely azonban megkövetelheti az első helyet is. Egy bájos üde leány-csoport, Benkő Irén, Czetz Margit, Janesó Irén, Kupán Irén, Nagy Emilia, Pál Mariska, Szvoboda Ilus, Zsigmond Mariska és Zsigmond Rózika, valamennyien kedves, dalos kis pacsirták, háttérben és oldalt ifjú daliákkal, szerelmes lantosokkal egy festői képet varázsoltak elénk s a bájos műdalal s az ujrázás után előadott kedves népdalokkal oly közel férköztek a szívek melegéhez, hogy soká nem lehet feledni szereplésüket. S ezt is a fáradhatatlan rendező: Nagy Dénes tanár sokoldalú képességével produkálta a buzgó rendezőség, zajos elismerésre, meleg hálára készítette a hallgatóságot, mely egy a maga nemében pácatlan sikerű estnek volt részese, élvezője.

Kedélyes tánc fejezte be a késő hajnali órákban a Paedagogus estélyt, melyre büszke leket a Társaság. Gratulálunk.

NAPI HIRÉK.

— **Kinevezés.** A válás- és közoktatásügyi miniszter a sepsiszentgyörgyi m. kir. áll. tanítónő-képző intézethez a Hegyesi Jolán eltávozásával megüresedett tanári állásra Bod Gizella oklev. tanárnőt nevezte ki, aki állását f. hó 4-én el is foglalta. Szerencse és siker kísérje működését.

— **Tanári kinevezés.** Az erdélyi r. k. státus igazgató tanácsa Török Sándort, a kézdivásárhelyi róm. kath. főgimnázium eddigi helyettes okleveles tanárát kinevezte rendes tanárrá a szabályszerű illetményekkel. A jeles képességű, kötelességeit példászerűen teljesítő, ifjú tanároknak jól megérdemelt előléptetése alkalmából szívesen gratuláltunk, akikhez mi is őszintén csatlakozunk.

— **Halálozások.** Néhai Feil Ede kézdivásárhelyi r. k. gimnáziumi rajztanár özvegye: sz. Friedsam Matild, a napokban, élete 59-ik, özvegysege 6 ik évében, hosszas szenvedés után, Kézdivásárhelyen meghalt. Földi részét nagy részvéttel temették el boldogult férje hamvai mellé a róm. kath. temető kertbe. — Kézdivásárhelyi Molnár Mihály 43-49-es honvéd, Molnár Ferenc vendéglős és háztulajdonos testvérbátyja, f. hó 8-án, Budapesten, a honvéd menedékházban, meghalt. Bajtársai őszinte részvéte között helyezték örök nyugalomra Budapesten.

— **Esküdtbírói tárgyalások.** A kézdivásárhelyi kir. törvényszéknél a f. évi I. évnegyedben az esküdtbírói tárgyalások február 20-án kezdődnek. Az esküdtbírói tárgyalások tagjai lesznek: a. Rendes tagok: 1. Gotsman Mihály, Maksa. 2. Orbay Mátyás, Kézdiszentlélek. 3. Sáni Albert, Torja. 4. Varga András, Bita. 5. Pál Imre, Imecs-falva. 6. Vajna Imre, Tamásfalva. 7. Kajosa Ferenc, Szárszpatak. 8. Bondé György, Odola. 9. Mihály Ferenc, Kilyén. 10. Bartha Lajos, Hatolyka. 11.

Szilvester Albert, Alesernáton. 12. Ifj. Tomesvári Gergely, Uzon. 13. Solyom Gyula, Torja. 14. Veres János Dálnok. 15. Kónya Ferenc, Zabola. 16. Benkő Árpád, Árkos. 17. Mátis Gerő, Ikafalva. 18. Dénes Béla, Lomhény. 19. Miroso Sándor, Páké. 20. Szőcs Albert, Zigon. 21. Györbíró István, Bereck. 22. Kovács Károly, Dálnok. 23. Szonda László, Barátos. 24. Mike György, Kurtapatak. 25. Csutak Mihály, Polyán. 26. Erős Alajos, Sársfalva. 27. Csizsér Viktor, Szotyor. 28. Csoboth János, Torja. 29. Béres János, Tamásfalva. 30. Bogdán Károly, Martonfalva. b. Helyettes tagok: 1. Kovács Kelemen. 2. Császár Gergely. 3. Dézsi Ferenc. 4. Fejér Károly. 5. Kovács Tamás. 6. Csizsár Dénes. 7. Hamar István. 8. Szabó János mészáros. 9. Dr. Szentiványi Árpád. 10. Kaitár János, Kézdivásárhelyről.

— **A Kézdivásárhelyi Székely Társaság.** A kézdivásárhelyi „Székely Társaság”-nak 1905 február hó 11-én, szombaton d. u. 5 órákor a Korona szálló emeletén összejövetele lesz. Targysorozat: 1. Az ülést megnyitja: Intze István elnök. 2. Tagválasztás. 3. Tisztújítás. Az összes testvérek kének teljes számmal megjelenni. Kézdivásárhely, 1905. február hó 7-én. Rakosi József, gazda.

EGYESÜLETI ÉLET.

Közgyűlés.

A „Kézdivásárhelyi Iparos Ifjúsági Egyesület”, amint ezt lapunk f. évi 10. számában jeleztük, f. hó 5-én d. u. 2 órákor az állami elemi iskola tornacsarnokában tartotta meg évi rendes közgyűlését. Különös érdekességet kölcsönzött ez ülésnek Biró Lajos főgimnáziumi tanár ur felolvasása és a tisztújítás. Felolvasó tanár ur hasznos utasításokat adott a jelenvolt ifjúságnak arra nézve, hogy mit és hogyan kell olvasni. Sietett is a közgyűlés elismerésének és halálának tapsban és jegyzőkönyvi köszönetben kifejezést adni. Ezt követte a számvizsgáló bizottság jelentése, melyből örömmel győződünk meg, hogy a fiatal egyesület nemcsak erkölcsi, de anyagi téren is szép haladást tett, mert nem is említtve, hogy tagjai számára Otthont és könyvtárt létesített, lapokat járat, mégis 200 koronát meghaladó tőkével rendelkezik. Az alapszabály szerint a tisztviselői karnak mindatuma lejárván, a leköszönt tisztviselői karnak az egyesület jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését buzgó munkálkodásáért. Ezután következett a tisztújítás. Titkos szavazás után az új tisztviselői kar következőkép alakult meg: elnök lett: Turóczy Albert; alelnökök: Konecz Károly és Sára Mózes; pénztárnok: Bence József; ellenőr: Szarka István; gazda: Blatt Mihály; főjegyző: Janesó János; aljegyző: Medgyaszai Lajos; könyvtáros: Gilla Miklós; alkönyvtáros: Borsai István; továbbá megalkított a választmány 16 rendes és 4 póttaggal. — Mielőtt e rövid tudósítást zárnók, nem tehetjük, hogy M. Székely János igazgató-tanító urnak, mint az ifj. egyesület agilis igazgatójának, elismeréssel ne adózunk azért a fáradhatatlan ügybuzgóságért, melylyel e szép jövőt ígérő egyesület ügyeit megalakulása óta vezeti. S végül nem bagyhatjuk említés nélkül, hogy az iparos mesterek közül Bene Albert, Turóczy Albert, Konecz Károly, Sára Mózes, Bence József, Blatt Mihály, Szarka István, Szotyori János és Hölczel Gyula urak szintén követendő példát mutattak és mutatnak az iparos ifjúság azon részének, mely eddig távollétével tündökölt, hogy miképpen kell az egyesület ügyeit elbbre vinni. Vajha a nemes példa ezeknél is követésre találjon!

— i.

H I R D E T É S E K.

Sz. 10252-904.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai királyi járásbíróság, mint felekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt Kovács János s neje Albu Zsuzsa zágoni lakos végrehaj-

tatónak Fazakas Ilona, tamásfalvi lakos végrehajást szenvedő elleni 240 K. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíróság) területén levő, s Tamásfalva község határára fekvő, a tamásfalvi 371. sz. tljkvben 306 hrsz. rétre 354 K., az 578. hrsz. szántóra 130 K., a tamásfalvi 377 sz. tljkvben 115., 116 hrsz kert és beltelekre 849 K.,

a 384. hrsz. szántóra 86 K., az 583. hrsz. rétre 24 K., az 584. hrsz. szántóra 274 K., az 585. hrsz. rétre 12 K. Összesen 1729 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi február hó 16-ik napján d. u. 9 órákor Tamásfalva községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges

elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegáltatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság Kovászna, 1904. december 28-án.

Száva Jakab,
kir. albiró.

(11. 1-1.)

Szám 198- 905.

tkvi.

Hirdetmény.

Barátos község általános tagosítása és erdőarányosítása következtében a vonatkozó telekjegyzőkönyvek átalakítottak, ezeelegyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1905. március 1-től 1905. évi szeptember hó 30-ig záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1905. március 1-től 1905. évi szeptember hó 30-ig záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886.

XXIX. t. c. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1905. évi március hó 1-től 1905. évi szeptember hó 30-ig bezárólag a tkvi hatósághoz nyújták be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telek-könyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseten kívül az 1892. évi XXIX. t. c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólásukat tartalmazó kérvényeket a tkvi hatósághoz 6 hónap alatt, vagyis az 1905. évi szeptember hó 1-ig bezárólag nyújták be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbe jött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányába többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmint egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy

ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság, Kovászna, 1905. évi jan. hó 16.

Száva Jakab,
kir. albiró.

(13. 1-3.)

M e g h i v ó.

A Kézdivásárhelyi Takarékpénztár

XXXII-ik évi

rendes közgyűlését

saját helyiségében 1905. évi február hó 26-án tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghívataknak.

N A P I R E N D:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kinevezése az alapszabály 33. §. 14-ik pontja értelmében.
2. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzlet működéséről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A tiszta nyereség felosztása feletti intézkedés és ezzel kapcsolatosan az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
5. Két igazgatósági esetleg felügyelő-bizottsági tag választása az alapszabály 51. §-a alapján.
6. Indítványok az alapszabály 22. §-a értelmében.

A fennírt időben tartandó közgyűlésre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hívatnak meg, hogy az alapszabályok 26. §-nak második bekezdése értelmében:

A közgyűlésen szavazati joga csak azon részvényesnek van, aki részvényét szelvényeivel együtt a gyűlés napján déli 12 óráig a pénztárnál letette.

Kézdivásárhely, 1905. január hó 28.

(12. 1-3.)

Az igazgatóság.

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek a legújabb és legdivatosabb bálí, eljegyzési és esketési meghívókat, értesítéseket, névjegyeket, továbbá mindennemű alkalmi és más nyomtatványokat nagyon diszes kiállításban. — Gyászkoszorúk szallagaira feliratok fekete, arany és ezüst nyomással vagy valódi ércbetűkkel, melyek a szallagról soha le nem hullnak — olesó áron eszközöltetnek.

Levelezőlapalbumok.
Emlékkönyvek.

Mindennemű szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok mind raktáron vannak. * * *

Ima- és énekkönyveket, úgy katolikusok mint reformátusok részére nagy választékban tartok. Továbbá mindennemű kép-, mese- és álmokönyvek, legújabb népdalok nagy raktáron. Mindennemű tankönyvek, tanszerek és naptárok dus választékban.

A „Szekelyföld” kiadóhivatala.

Könyvkötészetemben minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm, azokat kívánatra ellátatom éresarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak. Bőrárukban nagy választék van raktáron, u. m.: pénzerszények, dohány-, cigarettá-, szivar- és névjegy-tálcák. Fűsűk, bajuszkefék. Továbbá acél- és nikkell remontoar zsebórák, pisztolyok, revolverek, szemüvegek, hegedűhurok, evikke-rek, olvasók, borotvák

IFJ. JANGSÓ MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papír-, írószer- és könyvkereskedés

KÉZDIVÁSÁRHELYT.

a „Jancsó”-féle gyógytár mellett.

A Székelyföld legnagyobb nyomtatványraktára.

Butorraktáromban mindigállandóan raktáron tartok szalon-, ebédlő- és hálószoberendezéseket, vaságyakat, gyermekkoskákat, ablak carnissokat, hajlított és

préselt ületű székeket, chiffonokat, mosdó-, éjjeli- és éjszekerényeket, ebédlő és heverő diványokat, matracokat stb., stb., melyeket a jelenleg újonnan berendezett asztalos műhelyemben kitűnő száraz anyagból saját felügyeletén alatt készítettetek s olesó árak mellett boesátok szives rendelkezésre.